

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	15.01.2025 Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuuri abiprokurör Annika Vanatoa
Kriminaalasja number:	24230100024
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS 178 ¹ lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxxxxx xxxxxx

Xxxxxx xxxxxx kahtlustatakse selles, et tema ajavahemikul 02.05.2024 kuni 17.06.2024 internetikeskkonnas www.facebook.com kasutajanime „xxxxxx xxxxxx“ alt teadvalt ahvatles seksuaalselt 13-aastast xxxxxxxx, rääkides temaga seksist ja tegi ettepaneku kohtumiseks aadressil xxxxxx, Tallinn 23.05.2024 kell 15.00 Araxes kaupluse ees eesmärgiga astuda seksuaalvahekorda muu hüve eest.

Oma tegevusega pani xxxxxx xxxxxx toime KarS § 179 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o noorema kui kuuteistaastase isiku seksuaalse ahvatlemise, samuti KarS § 178¹ lg 1 sätestatud kuriteo, s.o seksuaalse eesmärgiga kokkulepe lapsealisesega kohtumiseks.

Jälitustoimingu protokollist nähtub, et xxxxxx xxxxxx suhtes teostati internetikeskkonnas www.facebook.com ajavahemikul 02.05.2024-17.06.2024 jälitustoiminguid KrMS § 126⁹ järgi. Toimingutes kasutati muudetud identiteeti kasutajanimega xxxxxxxx xxxx – 13-aastane tüdruk xxxxxxxx. Protokollis kohaselt omab xxxxxxxx internetikeskkonnas www.facebook.com kasutajakontot, milles on selgelt väljendatud, et ta on 13-aastane tüdruk. Toimingu käigus alustas alates 02.05.2024 xxxxxxxx vestlust kasutaja „xxxxxx xxxxxx“. Edasine vestlus oli juhitud kasutaja „xxxxxx xxxxxx“ poolt, kus ta teadvalt ahvatles seksuaalselt 13-aastast xxxxxxxx korduvalt rääkides seksist ja seksuaalvahekorra. Samuti pakkus isik korduvalt tüdrukule kohtumist, et koos seksida. Nende tegevuste eest lubas isik muid hüvesid (suitse, alkoholi jne). Vestluse käigus ütles korduvalt xxxxxxxx, et ta on 13-aastane tüdruk. Isik ütles, et ta on 37-aastane mees Lasnamäelt. Isik suhtles xxxxxxxxxa kuni 17.06.2024.

Läbiotsimismäärusest ja läbiotsimisprotokollist nähtub, et 23.05.2024 määras prokurör, et xxxxxx xxxxxx kodus aadressil xxxxxxxx, Tallinn, samuti korteri juurde kuuluvates võimalikes abiruumides ja tema kasutuses olevates arvutisüsteemides, tuleb teostada läbiotsimine ja toimetada isiku kasutuses olevate infotehnoloogiavahendite kaudu sotsiaalmeediakontode vaatlus. 18.06.2024 teostati läbiotsimine xxxxxx xxxxxx korteris aadressil xxxxxx, samuti korteri juurde kuuluvates abiruumides ja tema kasutuses olevates arvutisüsteemides. Enne läbiotsimist tehti xxxxxx xxxxxx ettepanek anda välja läbiotsimismääruses märgitud objektid. Xxxxxx xxxxxx andis välja isikliku telefoni Redmi ja selle SIM-kaardi PIN-koodi. Läbiotsimisega leiti järgnevad objektid: musta värvi nutikell, mobiiltelefon P-series, tahvelarvuti LENOVO, sülearvuti Samsun N145 PLUS NP-N145+JP03EE, S/N:ZY2293LB100091T, lauaarvuti Dell DP/N:HD52WA01.

Isiku kahtlustavana kinnipidamise protokollist nähtub, et xxxxxx xxxxxx peeti kahtlustatavana kinni 18.06.2024 kell 10:12 aadressil xxxxxxxx, Tallinn ja vabastati 18.06.2024 kell 15:57.

Xxxxxx xxxxxx kahtlustatavana ülekuulamise protokollidest nähtub, et isik tunnistab kuriteo toimepanemist. Selgitab, et sai Viktoriaga tuttavaks *Messengeri* kaudu internetis, tema kasutajanimi on „xxxxxx xxxxxx“. Kahtlustatava sõnul võis see olla 2023. aasta sügis, kui lisas ta sõbraks. Räägib, et vaatas xxxxxxxx profiilipilti, ta oli sale ja ilus. Kirjutas ja tutvustas ennast, ütles, et on 37-aastane. Teab, etxxxxxxx oli alaealine ja, et xxxxxxxx teeb suitsu. Nad rääkisid seksist. Tema hakkas rääkima, xxxxxxxx ei tahtnud. Ütleb, et oli rumal, et talle seksist rääkis. Põhjuseks võib olla see, et tal ei ole kunagi tüdrukut olnud. Kuigi teadis, et xxxxxxxx on alaealine, soovis temaga ikkagi seksida. Räägib, et tahtis temaga kokku saada. Esiialgu leppisid kokku, et kohtuvad 23.05.2024 Mustakivi Araxese juures, lähevad tema juurde ja seksivad. Kahtlustatav ei läinud kohale. Pärast seda ei kirjutanud nad pikalt. 17.06.2024 kirjutas xxxxxxxx uuesti. Seksist ei rääkinud, aga pakkus uut kokkusaamise aega: 18.06.2024 kell 17.30 Mustakivi Araxese juures.xxxxxxxx ei uskunud, et ta kohale tuleb. Kahtlustatav lubas, et tuleb ja siis saavad tema juurde seksima minna. Sellega vestlus lõppes. Teiste alaealistega pole suhelnud.

Vaatlusprotokollist nähtub, et on vaadeldud 18.06.2024 aadressil Mustamäe tee 16, Tallinn xxxxxx xxxxxx kinnipidamise käigus ära võetud Xiaomi nutitelefone ja 18.06.2024 aadressil xxxxxx , Tallinn läbiotsimise käigus ära võetud esemeid. Vaatluse käigus selgus, et need ei oma kriminaalasjas tõenduslikku väärtust.

Karistusregistri väljavõte, millest nähtub, et xxxxxx xxxxxx puuduvad kehtivad karistused.

Tööandja iseloomustuse kohaselt on xxxxxx xxxxxx töötanud Marienthali Selveris alates 11.10.2022. Kirjeldab, et xxxxxx xxxxxx suhtumine töösse on perfektne, ta on alati olemas, ei hiline tööle, ta on vastutulelik ja paindlik. Läbisaamine töökaaslastega on suurepärase.

Põhja-Eesti Regionaalhaigla psühhiaatriakliiniku vastusest nähtub, et xxxxxx xxxxxx on pöördunud SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla psühhiaatriakliinikusse ambulatoorselt seitse korda ajavahemikul 03.01.2011-26.08.2018, diagnoos: mõõdukas vaimne alaareng-oluline käitumishäire F71.1.

Analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on abiprokurör jõudnud järeldusele, et käesolevas kriminaalasjas on võimalik kohaldada kriminaalmenetluse lõpetamist KrMS § 202 alusel, ja seda järgmistel motiividel.

KrMS § 202 lg 1 sätestab, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. Käesolevas kriminaalasjas ei ole seaduses ettenähtud takistusi kriminaalmenetluse lõpetamiseks oportuniteediga.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). KarS § 178¹ lg-s 1 ja § 179 lg-s 1 sätestatud kuritegude toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni kolmeaastane vangistus. Niisiis on käesoleval juhul

kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära. Samuti ei ole kuriteoga tekitatud tõsiseid tagajärgi – puudub kannatanu, kuivõrd kasutati politseiagenti.

Kuriteoga hüvitatavat kahju ei tekitatud ja kuivõrd käesolevas kriminaalasjas kannatanut ei ole, ei ole ka esitatud tsiviilhagi. Ka ei ole kriminaalmenetluses tekkinud menetluskulusid.

Kahtlustatava süü ei ole suur. Süü suuruse hindamisel tuleb arvestada ka seda, et seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära. Samuti tuleb arvestada, et kuriteoga kriminaalmenetluses hüvitatavat kahju ei tekitatud.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada ka asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonoomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõeldukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi. Esiteks puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise xxxxxx xxxxx poolt. Xxxxxx xxxxxx on varasemalt kriminaalkorras karistamata ja tema suhtes rohkem pooleliolevaid kriminaalmenetlusi käimas ei ole. Ühel korral on kahtlustatava suhtes varasemalt kohaldatud KrMS §-i 202, st menetlus on oportuuniteedi korras lõpetatud, kuid seda seoses kehalise väärkohtlemisega (KarS § 121 lg 1). Niisiis ei ole kahtlustatava poolt varem toimepandud süütegu olnud seotud alaealise ja tema seksuaalse ahvatlemisega ning seega pole käesolev kuritegu ja varasem kuritegu samaliigilised. Samuti ei ole õiguskaitseorganitele laekunud informatsiooni, et isik oleks jätkanud samalaadsete kuritegude toimepanemist. Kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud xxxxxx xxxxxx elustiiliks ega sagedaseks käitumismustriks. Xxxxxx xxxxxx puhul ei ole alust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida kuritegude toimepanemise jätkamise ning isik on saanud aru oma teo keelatusest.

Avalik menetlushuvi puudub, kuna xxxxxx xxxxxx etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on prokuröri arvates võimalik saavutada ka muude vahenditega kui kriminaalkorras karistamisega ning võimalik on KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid saavutada ka ilma isikut kriminaalvastutusele võtmata. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus. Käesoleva kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta

negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna kahtlustatav kuulati üle ning isik on valmis võtma eripreventiivse mõjuga kohustuse.

Eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et xxxxxxx xxxxxx suhtes pole ei eri- ega üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmtingimata tarvilik kriminaalmenetlusega jätkamine / karistuse kohaldamine. Seega võib väita, et puudub edasine avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks xxxxxxx xxxxxx suhtes ning KrMS § 202 sätestatud aluste esinemise korral võib tema osas menetluse lõpetada.

Xxxxxx xxxxxx on selgitatud, et kui kahtlustatav ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Tulenevalt ülaltoodust leian, et xxxxxx xxxxxx suhtes on võimalik lõpetada kriminaalmenetlus, pannes talle KrMS § 202 lg 2 p-de 1 ja 2 alusel kohustuse.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS §-dest 202 lg 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24230100024 menetlus ja lõpetada kriminaalmenetlus xxxxxxx xxxxxx suhtes.

2. Kohustus:

- Registreerida Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuse õppesse ja alustada ning läbida kursus Prokuratuurile edastada teave, kui dokumendid on esitatud (annika.vanatoa@prokuratuur.ee) Samuti teada anda, kui kursustele on vastu võetud ja millal õppetöö algab.

Prokuratuur teeb tähtaja lõppedes päringu Astangu Keskusesse õppetöö edukuse kohta

Tähtaeg: 15.05.2026

3. Tõkendi tühistamine: ei ole tõkendit , kinnipidamine kohaldatud 18.06.2024, vabastatud samal päeval

4. Asitõendid või äravõetud asjad:

- 1) Nutikell musta värvi
- 2) Mobiiltelefon P-serles helesinist värvi katkine klaas ja ümbris
- 3) Tahvelarvuti LENOVO identifitseerimisnumbrita, katkine
- 4) Sülearvuti Samsung N145 PLUS NP-N145+JP03EE, S/N:ZY2293LB100091T
- 5) Lauaarvuti Dell DP/N:HD52WA01
- 6) mobiiltelefon Redmi 10C (IMEI pesa1 862390063346000, IMEI pesa2 862390066346018)

tagastatud kahtlustatavale xxxxxxxx 19.09.2024

- Jälitustoimingu protokoll lisa – CD-R plaat kr. a. nr 23230100115 Lisa nr. 1

- Läbiotsimisprotokoll lisa – CD-R plaat KrA 24230100024 LO fotod 18.06.2024

Arhiveerimisel jätta materjalide juurde

5. Riikliku süüteomenetluse biomeetriaregistri andmed: vastavaid andmeid ei kustutata.

6. Vahistuse andmed: ei ole

7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kuriteoteate esitanud isikule; kahtlustatavale või süüdistatavale ning tema kaitsjale; kannatanule või tema esindajale; tsiviilkostjale või tema esindajale.

8. Vastavalt KrMS § 207 lõigete 2 ja 3 alusel võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, asukohaga Wismari 7, Tallinn 15188. Kannatanul on õigus tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul.

Annika Vanatoa

Nõustun kohustusega ja mulle on selgitatud mittetäitmise tagajärgi.

(xxxxxxx xxxxxx)